

Prima instanță: (Judecătoria Bălți) S. Ghercavii

Instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de procurorul din cadrul Procuraturii mun. Bălți,
Bordei Natalia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Pînzari Corneli
împotriva Ministerului Justiției, procurorii Sîrbu (Bordei) Natalia și Covalciuc Ion cu
privire la încasarea prejudiciului material și moral, obligarea procurorilor de a-și cere
scuze scrise publice,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2018, prin care s-a
restituit cererea de apel declarată de procurorul din cadrul Procuraturii mun. Bălți,
Bordei Natalia,

c o n s t a ț ă:

La 05 ianuarie 2017, Pînzari Corneli s-a adresat cu cererea de chemare în
judecată împotriva Ministerul Justiției, procurorii Sîrbu (Bordei) Natalia și Covalciuc
Ion solicitând încasarea prejudiciului material cu titlu de venit ratat cauzat prin
imposibilitatea de a muncii din motivul reținerii ilegale, arestului preventiv și declarația
de nepărsire a localității, în mărime de 235 400 de lei, prejudiciu moral în mărime de
100 000 de lei, cheltuieli de asistență juridică, suportate în cadrul procesului penal în
mărime de 30 000 de lei și obligarea procurorilor din Procuratura mun. Bălți, Sîrbu
(Bordei) Natalia și Covalciuc Ion de a-și cere scuze publice prin intermediul ziarului
local SP și canalul de televiziune PRO-TV.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 22 decembrie 2017, cererea de chemare în
judecată înaintată de Pînzari Corneli, s-a admis parțial.

S-a încasat din contul statului, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul
lui Pînzari Corneli prejudiciu moral în mărime de 20 000 de lei.

S-a încasat din contul statului, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul
lui Pînzari Corneli, cheltuieli de asistență juridică, suportate în cadrul procesului penal
în mărime de 30 000 de lei.

S-a încasat din contul statului, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul
lui Pînzari Corneli cheltuieli de judecată în mărime de 5000 de lei.

Pretențiile cu privire la încasarea prejudiciului material din contul statului și obligarea procurorilor din Procuratura mun. Bălți, Sîrbu (Bordei) Natalia și Covalciuc Ion de a-și cere scuze publice, s-au respins.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 12 ianuarie 2018, Pînzari Corneli a declarat apel, solicitând casarea parțială a hotărârii Judecătoriai Bălți din 22 decembrie 2017 și emiterea unei decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

La 18 ianuarie 2018, a declarat apel și Ministerul Justiției, solicitând casarea hotărârii Judecătoriai Bălți din 22 decembrie 2017 și emiterea unei decizii de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Pînzari Corneli.

La fel, și procurorul în Procuratura mun. Bălți Bordei Natalia nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 19 ianuarie 2018, a declarat apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriai Bălți din 22 decembrie 2017 și emiterea unei decizii de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Pînzari Corneli.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 22 martie 2018, nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Pînzari Corneli și Ministerul Justiției și s-a acordat apelanților termen până la 25 aprilie 2018, ora 09⁰⁰, pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea apelurilor motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 22 martie 2018, s-a restituit cererea de apel declarată de procurorul în Procuratura mun. Bălți, Bordei Natalia, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 06 aprilie 2018, procurorul din cadrul Procuraturii mun. Bălți, Bordei Natalia a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 22 martie 2018, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Procuratura Generală, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În motivarea recursului, a relatat că nu este de acord cu conținutul încheierii, deoarece, cererea de apel este depusă și semnată de către Bordei Natalia, care activează în calitate de procuror în cadrul Procuraturii mun. Bălți și dat fiind faptul că este partea în prezentul proces civil, este în drept să declare apel.

Recurentul susține că în cererea de apel a indicat că este reprezentant al Procuraturii Generale, deoarece, pretențiile reclamantului din acțiune sunt îndreptate către instituție, care este subordonată direct Procuraturii Generale și nicidecum direct procurorului.

Recurentul consideră că soluția instanței de apel, încalcă dreptul apelantului la un proces echitabil și contradictoriu.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs relevă următoarele.

Conform prevederilor art.425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea contestată la 22 martie 2018.

Cererea de recurs a fost declarată la 06 aprilie 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Conform art. 426 alin. (1) și (3) Cod de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Analizând legalitatea încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele motive.

Potrivit cererii de chemare în judecată, reclamantul și-a înaintat pretențiile către Ministerul Justiției și procurorii din cadrul Procuraturii mun. Bălți, Sîrbu (Bordei) Natalia și Covalciuc Ion.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, procurorul din cadrul Procuraturii mun. Bălți, Bordei Natalia a declarat apel.

La etapa punerii pe rol a apelului, instanța de apel a reținut că apelul este declarat de către Procuratura Generală, care nu este parte în prezentul proces civil și astfel, a decis restituirea apelului din motiv că este depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Colegiu conchide că instanța de apel neîntemeiat a constatat că apelul este declarat de Procuratura Generală.

Faptul că apelantul, procurorul din cadrul Procuraturii mun. Bălți, Bordei Natalia a indicat în cererea de apel că este reprezentantul Procuraturii Generale, nu poate fi interpretat că apelul este depus de Procuratura Generală.

Or, potrivit cererii de apel, aceasta este declarată de către procurorul din cadrul Procuraturii mun. Bălți, Bordei Natalia, fapt atestat atât prin semnătura de pe cererea de apel cât și prin antetul conținut pe cererea de apel.

Prin urmare, instanța de apel greșit a concluzionat că apelul este declarat de Procuratura Generală.

Instanța de recurs menționează că potrivit jurisprudenței CtEDO dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” (*Bellet împotriva Franței*). Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale” [*Bellet împotriva Franței, Nunes Dias împotriva Portugaliei* în privința normelor privind citarea de a compărea în instanță].

Pornind de la statuarea drepturilor și libertăților persoanei ca valori supreme, Colegiul relevă că *instituția apelului împotriva hotărârilor instanței de fond, este menită să asigure protecția efectivă a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice.*

Astfel, reieșind din normele de drept reiterate, încheierea instanței de apel este neîntemeiată și încalcă dreptul recurentului la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Cerința din art.6 pct.1 din Convenție, aceea ca o cauză să fie examinată în mod echitabil trebuie înțeleasă în sensul de a se asigura respectarea principiilor fundamentale

ale oricărui proces și anume principiul contradictorialității și principiul dreptului la apărare, ambele asigurând egalitatea deplină a părților în proces.

Având în vedere cele expuse mai sus, încheierea Curții de apel Bălți din 22 martie 2018 este neîntemeiată, fiind adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept procesual, și urmează a fi casată.

Pricina urmează a fi restituită spre rejudecare de la stadia primirii cererii de apel în aceleași complet de judecată.

În conformitate cu art. 427 lit.b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A admite recursul declarat de procurorul din cadrul Procuraturii mun. Bălți, Bordei Natalia.

A casa încheierea Curții de Apel Bălți din 22 martie 2018, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de procurorul din cadrul Procuraturii mun. Bălți, Bordei Natalia,

A restitui spre rejudecare în apel, la Curtea de Apel Bălți, în același complet de judecată, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Pînzari Corneli împotriva Ministerului Justiției, procurorii Sîrbu (Bordei) Natalia și Covalciuc Ion cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, obligarea procurorilor de a-și cerere scuze scrise publice, la stadia primirii cererii de apel.

Decizia nu se spune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari